

Alternativt budsjett

Bergen 2023

Dette er vårt alternative budsjett for 2023.

Dette er Bergen SVs alternative budsjett for kommunevalgåret 2023.

Her viser vi hvordan vi ville brukt pengene hvis det var opp til oss, og vi forsøker å peke ut en annen politisk retning for byen vår.

Vår ambisjon er å samle venstresiden og vinne valget i 2023. Så hvis du lurer på hvordan Bergen ville sett ut med venstresiden ved roret finner du kanskje noe av svaret her. Vi vet nemlig at det går an å endre den politiske retningen på byen vi bor i. Det er ingen naturlov som sier at vi må gjøre ting på samme måte, år etter år, uansett hvem som styrer.

Vi vet at det handler om politisk vilje – intet annet. Derfor leverer Bergen SV alltid alternative budsjetter som er realistiske og som kan gjennomføres som de er.

Vårt budsjett er ferdig saldert slik at inntekter og utgifter går opp. Om dette hadde blitt vedtatt ville vi gjennomført det akkurat som det står, krone for krone. Det kan du stole på.

SV prioriterer:

- Kamp mot fattigdom
- Klima og miljø
- Et trygt barnevern
- Kvalitet i velferden
- Tiltak for barnefamilier

Dette er politiske områder vi vet blir viktige i valgåret 2023. Vi garanterer at vi vil gjøre alt som står i vår makt for å gjennomføre det du leser her.

På de neste sidene kan du lese mer om våre økonomiske hovedprioriteringer. Alt står oppført i tabeller hvis du er interessert i litt flere detaljer.

Til slutt kan du se vår modell for en eiendomsskatt som gir bedre økonomisk handlingsrom samtidig som den er mer sosial og omfordelende. Du finner også en lang liste over andre gode ting SV foreslår å bruke penger på.

Vi håper vårt alternative budsjett gir deg et klarere bilde av vår politikk, våre økonomiske prioriteringer, og vår visjon for en grønnere og mer rettferdig by.

*På vegne av hele bystyregruppen,
Mikkel Grüner, gruppeleder*

Hovedpunkter

Fattigdomsløft

I hele denne perioden har SV brukt de største pengene på dem som har minst. Nå går vi igjen inn i en hard vinter som blir tøff for mange. SV foreslår derfor å bruke 42 millioner kroner på en ytterligere økning i sosialhjelpen, og vi vil fryse husleien i de kommunale boligene hele neste år. Vi vil også utvide aktivitetskortet til å gjelde alle barn i fattige familier.

Klima og miljø

Bergen er fortsatt ikke i nærheten av å nå sine egne mål for klimakutt og trafikknedgang. Derfor foreslår SV også i år en rekke viktige tiltak for å bidra til å kutte klimautslippene. Det er blant annet tilskudd for strømsparing, solenergianlegg og ladeinfrastruktur, en rekke sykkeltiltak, og tiltak for å møte klimaendringene som allerede er i gang.

Et trygt barnevern

Barnevernet i Bergen trenger flere ressurser og derfor har SV i løpet av 2022 prioritert og fått gjennomslag for økt bemanning og en grense for antallet saker hver kontaktperson i barnevernet skal ha ansvar for. Det bemanningsløftet vil vi fortsette i 2023, samtidig som vi setter av penger til status- og kompetanseheving og nye lønns- og ansienhets-ordninger som gjør at fagfolk står lenger i stillingene.

Kvalitet i velferden

God velferd handler ofte om at det er nok folk på jobb. SV vil derfor at kommunen skal styrke bemanningen i rusomsorgen, i eldreomsorgen og i skolen. I tillegg vil vi gjøre trygghetsalarm gratis for hjemmeboende eldre, ha forsøk med sekstimersdag i de kommunale tjenestene og opprette en helsestasjon for ungdom på Laksevåg.

Tiltak for barnefamilier

SV vil innføre felles søskenmoderasjon for familier som har barn i både barnehage og SFO. Det vil være en god begynnelse på å redusere foreldrebetalingen i barnehage og SFO, og i gjennomsnitt føre til at en familie med barn begge steder sparer 12 300,- årlig. Vi vil også reversere økningen i matpengene i SFO og barnehage som byrådet har foreslått, og bruk 7,5 millioner kroner på at SFO-prisen ikke økes i 2023.

Andre gode ting SV foreslår

Kultur

I dette alternative budsjettet foreslår SV å styrke kommunens satsing på kultur med over 30 millioner kroner. Blant annet vil vi gi strømstøtte til museene, øke støtten til Kulturkvartalet Verftet, Bergen Nasjonale Opera, Gyldenpris kunsthall, Bergen Kjøtt og mange fler.

Ungdommer og studenter

SV vil prioritere kultursommerjobb for ungdom, gradvis begynne å innføre gratis sanitetsprodukter på byen ungdomsskoler, og gi mer midler til studenters psykiske helse.

Fyllingsdalen kulturhus

Byrådet har foreslått å utsette byggingen av kulturhuset i Fyllingsdalen. Det er en uforståelig prioritering og et klart løftebrudd. SV foreslår i stedet at byggingen av Fyllingsdalen kulturhus skal begynne i 2023.

Psykisk helse

I dette budsjettforslag vil SV utvide ordningen med rask psykisk helsehjelp til flere byområder, styrke kompetansen på rus- og psykiske lidelser i eldreomsorgen, og gi mer støtte til organisasjoner som ROS, Psykiatraliansen, Amalie Skrams hus og mange flere.

Lokaldemokrati

SV vil gi alle mulighet til aktiv deltakelse i utviklingen av sine nærmiljø. Derfor vil vi sette av 8 mill. kr. av kommunens investeringsbudsjett til nærmiljøtiltak der prioriteringene avgjøres direkte av innbyggerne i hver bydel. I tillegg vil vi sørge for at det legges til rette for innføring av bydelsstyrer fra 2023.

Tilskudd til gode formål

Bergen har en lang rekke frivillige organisasjoner og stiftelser som gjør et svært viktig arbeid for å supplere kommunens velferdstilbud. SV vil støtte dette arbeidet og foreslår derfor å gi mer penger til blant annet Robin Hood Huset, Matsentralen, Aktivt Pusterom, A-Larm, RIO, Huset i Sverres gate, pasientorganisasjonen for kjønnsinkongruens og Norsk Folkehjelp (DiME-prosjektet).

Enda flere gode ting SV foreslår

- Økt støtte til TV BRA.
- Lekeplass og park på uteområdet til Laksevåg bibliotek.
- Støtte til ungdomsklubber og frivillighetssentralene.
- Kutt i politikerlønningene.
- Satse på idrettslag i levekårsområder.
- Nye læremidler i skolen og flere skolepsykologer.
- Økt tilsyn med hyblifisering.
- Grønn transporthub i Bergen sentrum.

Fullstendige tabeller over endringene SV foreslår for de fire utvalgsområdene

Utvalg for helse og sosial – Forslag til driftsbudsjett

Prisjustering av sosialhjelpssatsene (6,5 % økning)	17 000 000
Økning i sosialhjelpssatsene utover prisjustering	13 000 000
Heve sosialhjelpssatsen til livsopphold med kr. 1000,- pr. barn	12 000 000
Fryse husleien i de kommunale boligene for 2023, altså ikke justere opp ihht. gjengs leie	12 700 000
Gjøre trygghetsalarm gratis	15 700 000
Flere ansatte i barnevernet, utviding av veiledende bemanningsnorm på 9-15 saker	5 000 000
Barnevernsløft: Pakke for å få lavere gjennomtrekk blant tilsatte i etaten gjennom status- og kompetanseheving, samt lønns- og ansiennitetsordninger som gjør at fagfolk står lenger i stillingene.	5 000 000
Flere ansatte i rusomsorgen	5 000 000
Styrke Utekontakten	1 500 000
Forskningsprosjekt om ulike typer fattigdom i Bergen	750 000
Frivillighetssentralene	1 800 000
TV BRA	850 000
PKI (Pasientorganisasjonen for kjønnsinkongruens)	650 000
Robin Hood-huset (barne- og familietiltak)	900 000
DiMe (Norsk Folkehjelp)	2 100 000
A-Larm	200 000
RIO avd Bergen	200 000
Huset i Sverres gate	250 000
Psykiatrialliansen	200 000
Landsforeningen for pårørende innen psykiatri LPP Bergen	200 000
Blå Kors dagsenter	250 000
Aktivt Pusterom	200 000
ROS	250 000
Beholde kjøkken på sykehjem - Lyngbøtunet og Kolstihagen	4 400 000
Barnekoordinator	10 000 000

Amalie Skrams hus.	500 000
Nok. Bergen	500 000
Steg for steg.	250 000
Link Bergen.	250 000
Fontenehuset.	500 000
Stiftelsen Lenken.	250 000
Matsentralen	500 000
Helsestasjon for ungdom på Laksevåg	1 500 000
Helsestasjon for kjønn og seksualitet	5 000 000
Jobbtiltak for LAR-pasienter	2 000 000
Økt støtte BPA (for personer over 67 år)	2 000 000
Økning fysioterapi	3 000 000
Økt grunnbemanning sykehjem	5 000 000
Ernæringsfysiolog etat for sykehjem og matverter	3 000 000
Styrke kompetansen på rus- og psykiske lidelser i eldreomsorgen	3 000 000
Styrke fengselshelsetjenesten	2 000 000
Rask psykisk helsehjelp	10 000 000
Studenters psykiske helse (Sammen)	5 000 000
Legestilling 20% Helsesenter for papirløse	300 000
Styrke Barne- og familiehjelpen	2 500 000

Utvalg for helse og sosial – Forslag til investeringsbudsjett

Bygge nye sykehjems- og omsorgsplasser	30 000 000
Ombygging og rehabilitering av Lotheveien utleieboliger	11 000 000

Utvalg for miljø og byutvikling – Forslag til driftsbudsjett

Tilskuddsordning ENØK-tiltak for privatpersoner	12 000 000
Tilskuddsordning ENØK-tiltak for sameier og borettslag	12 000 000
Tilskudd til ladeinfrastruktur i borettslag og sameier	4 000 000
Tilskudd til solenergianlegg	4 000 000

Tilskudd el-sykler og el-lastesykler til privat bruk	2 000 000
Tilskudd sykkelparkering i borettslag og sameier	2 000 000
Prosjekt for etablering av en grønn transporthub i Bergen sentrum	1 000 000
Tilsyn med ulovligheter, hyblifisering	1 000 000
Økt sykkelplanlegging	3 000 000
Styrke planetaten	5 000 000
Bergen Skog- og Træplantingsselskap.	200 000
Styrke Byantikvaren	1 000 000
Vrakpant for private parkeringsplasser til andre formål	1 000 000

Utvalg for miljø og byutvikling – Forslag til investeringsbudsjett

Hundeluftegård, Kirkebukten	750 000
Oppgradering av byrom, universell utforming	5 000 000
Strømsparing kommunale boliger	20 000 000
Klimatilpasning	20 000 000
Solenergianlegg kommunale bygg	5 000 000
Sykkeltiltak	10 000 000
Lekeplass og park på uteområdet til Laksevåg bibliotek	1 000 000
Øke midlene til å fullføre etableringen av Laksevåg sjøfrontpark i Kirkebukta.	2 000 000
Forbedring av gamle og realisering av nye badeplasser	10 000 000

Utvalg for finans, kultur og næring – Forslag til driftsbudsjett

Kommunale masterstipender	500 000
Inkluderende arbeidsliv, økte tilskudd til arbeidsmarkedstiltaksbedriftene	550 000
Tiltaksplan mot fiendtlig arkitektur	500 000
Styrke kulturskolen	3 000 000
Økte støtte ungdomsklubber	1 100 000
Rådet for mennesker med nedsatt funksjonsevne	100 000
Vestnorsk filmsenter - prosjekter med lange formater	500 000
JUNG	500 000

BAKOM	500 000
Arabisk filmfestival	100 000
Gyldenpris kunsthall	500 000
Kulturkvartalet Verftet	2 000 000
Bergen Kjøtt	1 300 000
Jussformidlingen	200 000
Bergen Sentrum AS	1 000 000
Visit Bergen	-1 000 000
Bergen Nasjonale Opera	1 800 000
BIFF	500 000
Eableringsstøtte unge artister	2 000 000
Regnbuedagene	600 000
Styrke aktivitetskortet til å gjelde alle barn i fattige familier	7 000 000
Bymuseene - ENØK-tiltak.	2 000 000
Bymuseene - Ny publikumsinngang i Gamle Bergen	10 000 000
Strømsstøtte til museene i Bergen	10 000 000
Økte antall læreplaner	1 800 000
Kultursommerjobb for ungdom	780 000
Satsing på heltidskultur og tillitsreform, flere faste heltidsstillinger i Bemanningstjenesten	7 500 000
Forsøk med sekstimersdag	10 000 000
Forsøk med deltakende budsjettering i bydelene	1 000 000
Vedlikeholdsetterslep museer	1 400 000
Tilskudd til Raftostiftelsen - Undervisningsstøtte	2 000 000
Redusert sykefravær	-5 000 000
Redusert vikarbruk	-5 000 000
Reduserte anbudskostnader	-5 000 000
Kutt i politikerlønninger (20 %)	-5 000 000
Reduksjon i konsulentutgifter	-5 000 000
Kutt i diakoni	-2 000 000

Utvalg for finans, kultur og næring – Forslag til investeringsbudsjett

Forsøk med deltagende budsjettering i bydelene	8 000 000
Framskynde byggestart for Fyllingsdalen kulturhus til 2023	50 000 000

Utvalg for barnehage, skole og idrett – Forslag til driftsbudsjett

Felles søskenmoderasjon fore barnehage og SFO fra august 2023	24 000 000
Reversere økningen i matpengene i SFO og barnehage	5 000 000
Ikke øke SFO-prisen i 2023	7 500 000
Styrke skolehelsetjenesten	3 000 000
LIM-Møhlenpris skoleåret 2023/2024	600 000
Gradvis innføring av gratis sanitetsprodukter på ungdomsskoler	2 000 000
Ungdomsklubb i Fyllingsdalen, eksempelvis ved Oasen	300 000
Økte midler til idrettslag i levekårsområder	500 000
Ekstra læremidler i skolen	5 000 000
Barne- og ungdomsarbeidere	5 000 000
Skolepsykologer	2 000 000
Skolebibliotek	2 000 000
Spesialpedagoger, flere stillinger	5 000 000
Svømmeundervisning i Bergensskolen	750 000
Sommeraktiviteter for barn	750 000
Helårsdrift Nordnes Sjøbad	1 000 000
Tilsyn med private barnehager	2 000 000
Springbrett for ungdom	250 000
Støtte Redningsselskapets «Trygg i vann, livreddende opplegg.»	1 000 000
BUA	1 000 000
Team Skyfritt	2 000 000
Tiltak i plan for seksuell helse, seksual opplysning og seksualitets undervisning	2 000 000
Tilskudd til private SFO	-1 324 000
Salt kulturskole	-108 000

Utvalg for barnehage, skole og idrett – Forslag til investeringsbudsjett

Nærbarnehage i skolekretsen (strategiske oppkjøp/tomtekjøp)	30 000 000
Oppgradring av uteareal barnehager og skoler	10 000 000
Trygge skoleveier, herunder styrking av Hjertesoner	8 000 000

Forslag til skattevedtak

Lik byrådets innstilling med følgende endringer:

Skattesatsen for boligdelen av eiendommer settes til 3,6 promille for 2022.
Bunnfradraget økes fra 750 000,- til 1 000 000,-.

Dette ville blant annet ført til at 1 200 flere boliger i Bergen kommune ble helt fritatt fra eiendomsskatt, og at alle boliger med en markedsverdi under 2,7 millioner kroner ville fått mindre skatt. En bolig med markedsverdi på 4 millioner kroner vil få 740 kr i økt skatt per år, mens en bolig med markedsverdi på 6 millioner kroner vil få 1 860 kr i økt skatt per år.

Skattesatsen for næringsdelen av eiendommer økes fra 5,0 til 5,5 promille for 2022.

Samlet saldering

SV sitt alternative bybudsjett for 2023 innebærer en merutgift på 319 298 000,- sammenlignet med byrådets forslag. Merutgiftene er saldert via økte inntekter fra eiendomsskatt, økt bruk av disposisjonsfond og redusert netto driftsresultat.

Sum merutgifter	319 298 000,-
Økte inntekter fra eiendomsskatt	131 700 000,-
Økt bruk av disposisjonsfond	156 598 000,-
Redusert netto driftsresultat	31 000 000,-

Den økte bruken av disposisjonsfond betyr at Bergen kommune vil ha et disposisjonsfond som utgjør 11,5 % av kommunens totale driftsinntekter. Kommunens vedtatte måltall for fondsnivået er 10 %.

Investeringene er økt med 220 750 000,- sammenlignet med byrådets innstilling, og dekkes ved økt låneopptak. Disse endringene vil føre til at Bergen kommune de neste fire årene vil ha en netto lånegjeld i prosent av brutto driftsinntekter på mellom 70 og 71 %, som er det samme nivået som i 2020 og 2021. Dette er godt under Kommunenes Sentralforbund sin tommelfingerregel om at kommuner med lite økonomisk handlingsrom kjennetegnes ved at de blant annet har en netto lånegjeld på over 85 prosent av inntektene.